મુરલી વાગી ઘેર (ગઇ) આલી પનીહારી ગઇ
મૈં તો ગઇ થી જમુના તટપે
કાના ખડાથા રી પનઘટપે
બસી મુજકો દેર લાગે ---- આલી
શ્યામને મોસે ચુનરી ઝાંટકી
સરકા મેરે ગીર ગઇ મટકી
બૈંયા મેરી મરોર ગઇ — આલી
બડા નટખટ હૈ શ્યામ સાંવરીયા
લાજાઇ મેરી કૈસી ચુનરીયા
મેરી ગાગરીયા ફોર ગઇ --- આલી
લાજ છોડી પર મોહન માની
ચરણ દેખો મારે પાની
મારી લાજકોમે મર ગઇ --- આલી

—x—

હોરી ખેલુંગી શ્યામ સંગ જાય સખીરી બડે ભાગ્ય તો ફાગુન આયો
અરે ફાગુન આયો ફાગુન આયો ફાગુન આયોરી ---- હોરી
વો લો ઝપે મેરી સુરંગ ચુનરીયા
અરે મેં લીજુ વાકી પાઘ -- સખીરી બડે
અરે ફાગુન આયો ફાગુન આયો ફાગુન આયોરી --- હોરી
આંબા આંબા ચંદર ઔર ચમગન
અરે રંગકી પડત બુહાર --- સખીરી બડે
અરે ફાગુન આયો ફાગુન આયો ફાગુન આયોરી --- હોરી
લાજ ભીગોડી રહો આપું જાગો
અરે મેરો હીયરો લાગ્યો ચ ગુલાર --- સખીરી
અરે ફાગુન આયો ફાગુન આયો ફાગુન આયોરી --- હોરી
આનંદ ઘન કહે સુઘર લાલનકો
અરે મેરો રહીયો હૈ લાગ્ય સુહાગ --- સખીરી બડે
હોરી ખેલુંગી શ્યામ સંગ જાય.

૧૦૩. નણદિયા કુઆપે આસન

નણદિયા કુઆપે આસન જોગીકા,
જલ ભરૂં કી પીછી જાઉં ॥૧॥
તાતી તાતી જલેબી ઔર હાથમેં રકેબી,
મૈં તો જોગીડા જિમાવન જાઉં ॥૨॥
સિર પર ઘડા ઔર ઘડા પર ઝારી,
મૈં તો જોગીડા પીવાવન જાઉં ॥૩॥
પક્કા દો પાનકા રસીલા બીડલા,
મૈં તો જોગીડા ખવાવન જાઉં ॥૪॥
ચુન ચુન કલિયાં સેજ બનાઈ,
મૈં તો જોગીડા પોઢાવન જાઉં ॥૫॥
સારી સરસ કસબ કો લેહંગા,
મૈં તો જોગીડા દિખાવન જાઉં ॥૬॥
ગોરી ગોરી બહિયાં, હરી હરી ચુડિયાં,
મૈં તો જોગીડા રીઝાવન જાઉં ॥૭॥
વા જોગીને મેરી બૈયા મરોરી,
મૈં તો લાજ કી મારી મર જાઉં ॥૮॥

૧૦૪. હોરી ખેલો શ્યામ કુંજનમેં

હોરી ખેલો શ્યામ કુંજન મેં
કુંજન મેં રે મધુવન મેં ...હોરી.
મેં જલ જમુના ભરન જાવતી
દે પીચકારી ગોરે તન મેં
એરી યે સખી દે પીચકારી ગોરે તન મેં ...હોરી.
મેરે તો મનમેં એસી બસત હૈ
તો શ્યામ મઢાવું બાજુબંધ મેં

રસીયા

૧. ઠાડી રહે ગ્વાલિન મદમાતી

ઠાડી રહે ગ્વાલિન મદમાતી ॥
યહ અવસર હોરીકો હૈરી, હમતુમ ખેલે સંગસાંતી ॥૧॥
ભૂલ ગયો ઘર ગેંદ હમારી, લે લગાય અપુની છાતી ॥
પુરૂષોત્તમ પ્રભુ હંસત હંસાવત, બ્રજવનિયા સબ ગુનગાતી ॥૨॥

૨. ખેલન દે મોય હોરી રસીયા

ખેલન દે મોય હોરી રસીયા ॥
જાનેન દઉંગી ગહિ રાખૂંગી, મેરી કાહેકો બહીયાં મરોરી રસીયા ॥૧॥
સબ સખિયન મિલ હોરી ખેલે, મૈ કહા કીતી ચોરી રસીયા ॥
ચોવા ચંદન ઓર અરગજા કેસર ગાગરભર ઢોરી રસીયા ॥
કૃષ્ણજીવન લછીરામકે પ્રભુસોં ફગુવા લીયા ભરઝોળી રસીયા ॥૨॥

૩. ડફ બાજે બાબા નંદઘર કે

ડફ બાજે બાબા નંદઘર કે ॥
ચલો સખી મિલ દેખન જૈયે છૈલ છગનિયાઁ નાગર કે॥
અરુ બાજત હૈ ઢોલ દમામા, સુનીયત ઘાવનગારન કે॥૧॥
નાચત ગાવત કરત કુલાહલ સંગ સખાહેં બરાબર કે ॥
પુરૂષોત્તમ પ્રભુ કે સંગ ખેલત જખમારત ઘરવારન કે॥૨॥

૪. નંદ કે દ્વાર મચી હોરી

નંદ કે દ્વાર મચી હોરી ॥
ઉતમેં ઠાડે કુંવર કન્હૈયા, ઈત ઠાડી રાધેગોરી ॥
પાંચ બરસકો કુંવર કન્હૈયા, સાત બરસકી રાધેગોરી ॥૧॥
હાથમેં લાલ ગુલાલ ફેંટ ભર, ડારત હૈ ભરભર ઝોરી ॥
સૂરદાસ બ્રજબાસિન કારન, અવિચલ રહીયો યહ જોરી ॥૨॥

૫. દરસન દેઓ નાથ ધજાધારી

દરસન દેઓ નાથ ધજાધારી ॥
તિહારે દરસકો મન તલફત હૈ, તીન લોક મહિમાભારી ॥૧॥
બ્રજ છોડ મેવાડ બસાઈ, એ મેવાડ લગી પ્યારી ॥
સૂરદાસ પ્રભુ તિહારે મિલનકું, મંદિર ભીડ ભઈ ભારી ॥૨॥

૬. બ્રજકી તોય લાજ મુકુટવારે

બ્રજકી તોય લાજ મુકુટવારે ॥
ચંદ સૂરજ તેરો ધ્યાન ધરત હૈ, ધ્યાન ધરત નવલખ તારે ॥૧॥
ઈંદ્રને કોપ કીયો બ્રજ ઉપર, તબ ગિરીવર કરપર ધારે ॥
પુરૂષોત્તમ પ્રભુકી છબિ નિરખત ગાયગોપી કે રખવારે ॥૨॥

૭. એસૌ વસંત મત ખેલૌ રે મોહન

એસૌ વસંત મત ખેલૌ રે મોહન, કહા કહેંગી સખી સબ સંગકી ॥
મત પકરો કરસોં કર મેરૈં, મત છૂઓ અંગિયા મેરે અંગકી ॥૧॥
મત ખોલો ઘૂંઘટપટ પ્યારે, મત મારૌ પિચકારી રંગકી ॥
બલિબલિ જઉ હોરી કે રસિયા, હે હરિ હોરી ખેલૌ ઢંગકી ॥૨॥

૮. મેંતો મલૂંગી અબીર તેરે

મેંતો મલૂંગી અબીર તેરે ગાલન મેં ॥
મલ ગુલાલ આખેં આંજૂંગી ચોટી ગુહૂંગી બાલન મેં ॥૧॥
આજ કસર સબ દિનકી નિકાલૂં, બેંદી દઉં તેરે ભાલન મેં ॥
પુરૂષોત્તમ તોય પકર મગાઉં મીરબનૂં બ્રજ બાલન મેં ॥૨॥

૯. ગોકુલકો ઠાકુર હો, ખેલે

ગોકુલકો ઠાકુર હો, ખેલે હોરીયાં ॥૧॥
લલિતા કો બાગોહો બિરાજે કેસરીયાં ॥
શિરપરધરી મટુકીયાં ઉપર દોહનીયાં ॥૨॥

દધિદાન દે ઘર જાવો ઢીઠ ગ્વાલનીયાં ॥
દધિદાન કેસો હોય રે સુનોહો મોહનીયાં ॥૩॥
મેરો ફગુવા દેહૂ ગંવાર માગે ગ્વાલનીયાં ॥
સૂરદાસ બલ જાય બજાવે કોહનીયાં ॥૪॥

૧૦. હોરી ખેલોંગી સ્યામ સંગ

હોરી ખેલોંગી સ્યામ સંગ જાય મેરે ભાગન તેં ફાગુન આયો ॥૧॥
વો ભિજવેં મેરી સુરંગ ચુનરીયા મેં ભિંજવુગી વાકી પાગ ॥
ચોવા ચંદન ઓર અરગજા રંગકી પરત ફુહાર ॥૨॥
લાજ નિગોડી રહે ચાહેં જાવે મેરો હીયરો ભર્યો અનુરાગ ॥
આનંદઘન ખેલોં સુઘર બાલમસોં મેરો રહીયો ભાગ સુહાગ ॥૩॥

૧૧. ફગુવા દે મોહન મતવારે

ફગુવા દે મોહન મતવારે ॥
બ્રજકી નારી ગાવે ગારી, દો બાપન કે બીચ બારે ॥૧॥
જશોદા ગોરી નંદજુ ગોરે, તુમ કહાં તે હો કારે ॥
પુરૂષોત્તમ પ્રભુ જુવતિન હેતેં, ગોપભેખ લિયો અવતારેં ॥૨॥

૧૨. કહાના ધર્યો રે મુગટ ખેલે

કહાના ધર્યો રે મુગટ ખેલે હોરી ॥
કહાં તેરો હાર કહાં નકવેસર, કહાં મોતિયન કી લર તોરી ॥૧॥
ગોકુલ હાર મથુરા નકબેસર, બૃંદાબનમેં લર તોરી ॥
કૃષ્ણજીવન લછીરામ કે પ્રભુસોં ફગુવા લિયો ભરભર ઝોરી ॥૨॥

૧૩. બરસાને ખેલે હોરી

બરસાને ખેલે હોરી ॥
ઊંચો ગાંવ બરસાનો કહિયે, ઝુંડનઝુંડન આંઈ ટોરી ॥૧॥
પાંચ બરસ કે કુંવર કન્હૈયા, સાત બરસકી રાધેગોરી ॥
ચોવા ચંદન ઓર અરગજા, કેસર ગાગર ભરભર ઢોરી ॥૨॥

ઈત ગોકુલ ઉત મથુરા નગરી, બીચ બહે જમુના ગહરી ॥
કૃષ્ણજીવન લછીરામ કે પ્રભુસો ફગવા લિયો ભરભર ઝોરી ॥૩॥

૧૪. બ્રિંદાબન ખેલ મચ્યો ભારી

બ્રિંદાબન ખેલ મચ્યો ભારી ॥
બ્રિંદાબન કી ગોરી નારી, ટૂટે હાર ફટી હૈં સારી ॥૧॥
બ્રજકી હોરી બ્રજકી નારી, બ્રજકી શ્રીરાધેપ્યારી ॥
પુરૂષોત્તમ પ્રભુ ખેલે હોરી, સંગ સખા કરે કિલકારી ॥૨॥

૧૫. બન આયો છેલા હોરી કો

બનિ આયો છૈલા હોરી કો ॥
મલ્લકાછ સિંગાર ધર્યો હૈ, યાકો ફેંટા સીસ મરોરીકો ॥૧॥
સોંધે ભર્યો ઉપરના સોહે, યાકે માથે બેંદા રોરીકો ॥
પુરૂપોત્તમ પ્રભુ કુંવર લાડિલો, યહ રસિયા કાહૂ ગોરી કો ॥૨॥

૧૬. આજ બિરજમેં હોરી રે રસિયા

આજ બિરજમેં હોરી રે રસિયા ॥
હોરી રે રસિયા, બરજોરી રે રસિયા, આજ બિરજમેં હોરી રે રસિયા ॥૧॥
કોન ગાંવ કો કુંવર કન્હાઈ, કોન ગાંવકી ગોરી રે રસિયા ॥
નંદગાંવકો કુંવર કન્હાઈ, બરસાનેકી ગોરી રે રસિયા ॥૨॥
પાંચ બરસકો કુંવર કન્હાઈ, સાત બરસકી ગોરી રે રસિયા ॥
ઈતતે આવે કુંવર કન્હાઈ, ઉતતે રાધેગોરી રે રસિયા ॥૩॥
અબિર ગુલાલ ઓર અરગજા, કેસર પિચકારી મારી રે રસિયા ॥
સૂરસ્યામ પ્રભુ ચતુરશિરોમણી, કર ગયો મોંસે મનમાની રે રસિયા ॥૪॥

૧૭. નીત આયો કર છોરા તોપે

નીત આયો કર છોરા તોપે સબ રાજી ॥
સાસુહુ રાજી, સસુર હુ રાજી, કહા કરૈ બલમા પાજી ॥૧॥

ઉરદકી દાર, ગેહું કે ફુલકા, બેંગન સાગ ચના ભાજી ॥
પુરૂષોત્તમ પ્રભુકી છબિ નિરખે, રસિયા સો મેરો મન રાજી ॥૨॥

૧૮. રસિયાકોં નારિ બનાવો રી

રસિયાકોં નારિ બનાવો રી ॥
કટિ લહેંગા, ગરે માલ, કંચુકી, ચૂનરી સીસ ઉઢાવૌરી ॥૧॥
ગાલ ગુલાલ દૃગન બીચ કાજર, બેંદી ભાલ લગાવો રી ॥
કૃષ્ણજીવનતારી બજાયકેં, જસુમતિ નિકટ નચાવો રી ॥૨॥

૧૯. ચિરજીવૌ હોરી કે રસિયા

ચિરજીવૌ હોરી કે રસિયા ॥
નિતપ્રતિ આઓ મેરેં હોરી ખેલન નિત ગારી નિત હી રસિયા ॥૧॥
જૌલોં ચંદા સૂરજ ઉદય રહેં તૌલોં બૃજમેં તુમ બસિયા ॥
હરીચંદ ઈન નૈન સિરાયૌ પીત પિછૌરી, કટિ કસિયા ॥૨॥

૨૦. શ્યામા શ્યામ સલૌની

શ્યામા શ્યામ સલૌની સુરતકો શૃંગાર બસંતી હૈ ॥
મોરમુકુટકી લટક બસંતી ॥
ચંદ્રકલાકી ચટક બસંતી ॥
મુખમુરલીકી મટક બસંતી ॥
સિર પૈ પેચ, શ્રવન કુંડલ છબિદાર બસંતી હૈ ॥૧॥
શ્યામા શ્યામ સલૌની સુરતકો શૃંગાર બસંતી હૈ ॥
માથે ચંદન લ્હસૌ બસંતી ॥
પટ પીતાંબર કસ્યૌ બસંતી ॥
મેરે મન મોહન બસ્યૌ બસંતી ॥
ગુંજામાલ ગલ સૌહે ફૂલનદાર બસંતી હૈ ॥૨॥
શ્યામા શ્યામ સલૌની સુરતકો શૃંગાર બસંતી હૈ ॥
કનક કંડૂલા હસ્ત બસંતી ॥
ચલૈ ચાલ અલમસ્ત બસંતી ॥

પહરે હૈ સબ વસ્ત્ર બસંતી ॥
રૂનક ઝુનક પગ નૂપુરકી ઝંકાર બસંતી હૈ ॥૩॥
શ્યામા શ્યામ સલૌની સુરતકો શૃંગાર બસંતી હૈ ॥
સંગ ગ્વાલિન ઔર ગોપ બસંતી ॥
બજે ચંગ ઢપ ઢોલ બસંતી ॥
બોલ રહે હૈ બોલ બસંતી ॥
સબ સખિયન રાધેજી સરદાર બસંતી હૈ ॥૪॥
શ્યામા શ્યામ સલૌની સુરતકો શૃંગાર બસંતી હૈ ॥
પરમ પ્રેમ પરસાદ બસંતી ॥
લગૈ ચસીલો સ્વાદ બસંતી ॥
હૈ રહી સબ મરિયાદ બસંતી ॥
સૂરશ્યામ પ્રભુ નામ તિહારો, સબ રંગબસંતી હૈ ॥૫॥
શ્યામા શ્યામ સલૌની સુરતકો શૃંગાર બસંતી હૈ ॥

૨૧. મોપૈ રંગ ડાર્યો નંદલાલ

મૈં તો સોય રહી સપને મેં મોપૈ રંગ ડાર્યો નંદલાલ ॥
સપને મેં શ્યામ મેરે ઘર આયે ॥
ગ્વાલ બાલ કોઈ સંગ ન લાયે ॥
પૌઢે ગયે પલકા પે મરે સંગ ॥
ટટોરને લગે મેરો અંગ ॥
દઈ પિચકારી ભરભર રંગ ॥
દોહા
પિચકારી કે લગતહી મોમન ઉઠી તરંગ ॥
જૈસે મિસરી કંદકી ઘોટ પિવાય દઈ ભંગ ॥
ઘોટ પિવાય દઈ ભંગ ગાલ મેરે કર દિયે લાલમ લાલ ॥
મૈં તો સોય રહી સપને મેં મોપૈ રંગ ડાર્યો નંદલાલ ॥૧॥
ખુલે સપને મે ભાગ ॥
મેરી ગઈ તપસ્યા જાગ ॥
મનાય રહી હંસહંસ ફાગ સુહાગ ॥

દોહા
હંસ હંસ ફાગ મનાવતી ચરન પલોટત જાઉં ॥
ધન્ય ધન્ય યા રેણુકે ફિર ઐસી નહિં પાઉં ॥
ફિર ઐસી નહિ પાઉં ભઈ સપને મેં માલામાલ ॥
મૈં તો સોય રહી સપને મેં મોપૈ રંગ ડાર્યો નંદલાલ ॥૨॥
ઈતને મેં મેરે ખુલ ગયે નૈના ॥
દેખું તો કછુ લૈના ન દૈના ॥
પરી પલકા પૈં મૈં પછતાત ॥
મીલત રહ ગઈ દોઉ હાથ ॥
દોહા
મન કી મન મેં રહ ગઈ વ્હૈ આયો પરભાત ॥
વજ્યો ફજર કૌ ગજર તબ, તીન ઢાક કે પાત ॥
તીન ઢાક કે પાત રહી મૈં કંગાલિન કી કંગાલ ॥
મૈં તો સોય રહી સપને મેં મોપૈ રંગ ડાર્યો નંદલાલ ॥૩॥
હોરી કો રસ રસિક હી જાને ॥
રસકૂં કૂર કહા પહચાને ॥
જો રસ બરસે બ્રજકે માંહિ ॥
સો રસ તીન લોકમેં નાહિ ॥
દેખકે બ્રહ્માદિક લલચાયે ॥
દોહા
બ્રહ્માદિક લલચાયતે, ધન્ય ધન્ય બ્રજબાળ ॥
ગોવર્ધન દસબિસે મેં દ્વિજવર ઘાસીરામ ॥
દ્વિજવર ઘાસીરામ સદા વે કહે રંગીલે ખ્યાલ ॥
મૈં તો સોય રહી સપને મેં મોપૈ રંગ ડાર્યો નંદલાલ ॥૪॥

૨૨. મેરી રંગ દૈ ચુનરીયા

સુંદીર સ્યામ મેરી રંગ દૈ ચુનરીયા ॥
જો નહીં રંગો સ્વામી ઘર નહિં જાઉં,
ચાહે સો બીતે મેરી સારી ઉમરીયા ॥૧॥

ઐસી રંગો પ્રિય રંગ ન છૂટે,
ધોબીયા ધૂવે ચાહે સારી રે ઉમરીયા ॥૨॥
ઐસી રંગો નાથ મૂલે દેવાઉ,
પ્રેમનગરકો ખોલી દે બજરીયા ॥૩॥
ચુંદડી ઓઢુ સંગન ભયે ઠાડો,
હૃદય કમલકી ખોલી રે કિંવરીયા ॥૪॥
સુંદીર સ્યામ મેરી રંગ દે ચુનરીયા ॥

૨૩. મૃગનૈનીકો યાર નવલ રસીયા

મૃગનૈનીકો નાર નવલ રસીયા ॥૧॥
બડીબડી અખીયાં નેનનમેં સુરમા તેરી ટેઢી ચિતવન મેરે મન બસીયા ॥
અતલસકો યાકેં લહેંગાસોહે ઝુમક સારી મેરી મન બસીયા ॥૨॥
છોટી અંગુરિન મુંદરીસોહે યાકે બીચ આરસી નવલ રસીયા ॥
યાકે બાંહબરા બાજુબંદ સોહે, યાકે હી ગરેં હાર દિપત છતીયા ॥૩॥
રંગમહલ મેં સેજ બિછાઈ, યાકે લાલ પલંગ પચરંગ તકીયા ॥
પુરૂષોત્તમ પ્રભુ દેખ વિવશ ભયે, સબે છોડ બ્રજમેં બસીયા ॥૪॥

૨૪. મોહન આજ ગયો હોરી

મોહન આજ ગયો હોરી મેં મેરી ચૂંદર રંગ મેં બોર ॥૧॥
ગ્વાલબાલ સબ સંગ લે આયૌ ॥
ફિર હોરી કો દુંદ મચાયૌ ॥
નૈંક તરસ મેરી નાંય ખાયૌ ॥
અંગુરી પકડ પેરી પહુંચૌ પકરૌ બૈંયા દઈ મરોર ॥
મોહન આજ ગયો હોરી મેં મેરી ચૂંદર રંગ મેં બોર ॥૨॥
એક દિના કી બાત સહેલી ॥
મૈં જમુના જલ જાત અકેલી ॥
પીછે તે આય નંદકેને ઘેરી ॥
ભર પિચકારી સન્મુખમારી કર દીની સરબોર ॥
મોહન આજ ગયો હોરી મેં મેરી ચૂંદર રંગ મેં બોર ॥૩॥

અચક અચાનક આયો ઘર મેં ॥
કનક પિચકારી લીયે કર મેં ॥
માર રહ્યો તાક મેરે તનમેં ॥
ઉડત અબીરગુલાલ કુમકુમા મારત તકિતકિ જોર ॥
મોહન આજ ગયો હોરી મેં મેરી ચૂંદર રંગ મેં બોર ॥૪॥
એક દિના જુર મિલિકે ગોરી ॥
પકર લેઉં વહેકે ઈક ઠૌરી ॥
અંજન આંજ માઈઢ મુખ રોરી ॥
નરતે નાર બનાય લાલકો બંસી લીજે ચોર ॥
મોહન આજ ગયો હોરી મેં મેરી ચૂંદર રંગ મેં બોર ॥૫॥
બરસદિના મેં ફાગુન આવૈ ॥
દેખિદેખિ જો મન હરષાવૈ ॥
ફગુઆ દિયે બિન જાનન પાવૈ ॥
લેઓ કાઢિ કસક સબદિન કિ કહે મદન કરજોર ॥
મોહન આજ ગયો હોરી મેં મેરી ચૂંદર રંગ મેં બોર ॥૬॥

૨૫. અનૌખો હોરી ખેલ મચાયો

અનૌખો હોરી ખેલ મચાયો હૈ, સબ સખિયન કે સંગ ॥૧॥
સંગ કે ગ્વાલબાલ સબ આયે, હાથન મેં પિચકારી લાયે ॥
હોરી હોરી ખેલ મચાયો હૈ, સબ મિલિ કૈં ઈક સંગ ॥
અનૌખો હોરી ખેલ મચાયો હે, સબ સખિયન કે સંગ ॥૨॥
ઈતતે આય ગઈ બ્રજવાલા, ઉતસોં સમ્હરિ ખડે નંદલાલ ॥
જિન ખેલકૌ સાજ સજાયૌ હૈ, ભર નાદન મેં રંગ ॥
અનૌખો હોરી ખેલ મચાયો હે, સબ સખિયન કે સંગ ॥૩॥
રાધા કે સન્મુખ ગિરધારી, તકિતકિ માર રહે પિચકારી ॥
ગગન અંધેરૌ છાયો હૈ, હૈ રહે રંગબિરંગ ॥
અનૌખો હોરી ખેલ મચાયો હૈ, સબ સખિયન કે સંગ ॥૪॥
કર ચંન્દ્રાબલિ ચતુરાઈ પ્યારી, પકરલિએઝટ સૌં ગિરધારી ॥
નારીકો ભેષ બનાયૌ હૈ, બદલ દિયે નંદ નંદ ॥

ઈતની સુન મુસિકાય સાંવરે,લીનો અબીર ગુલાલ ॥
સૂરદાસ પ્રભુ નિરખિ છિરકિ અંગ સખિયન કિયૌ નિહાલ ॥૫॥

૩૦. બ્રજમંડલ દેસ દિખાય રસિયા

બ્રજમંડલ દેસ દિખાય રસિયા ॥
તેરે બિરજ મેં મોર બહુત હૈં, કૂકત મોર ફટૈ છતિયા ॥૧॥
તેરે બિરજ મેં ગાયન બહુત હૈં, પી પી દૂધ ભઈ પઠિયા ॥
તેરે બિરજ મેં જ્વાર બાજરો, હરી હરી મૂંગ ઉડદ કચિયા ॥૨॥
તેરે બિરજ મેં બંદર બહુત હૈં, સૂને ભવનં દેખ ઘસિયા ॥
પુરૂષોત્તમ પ્રભુ કી છબિ નિરખૈં, તેરે ચરનન મેરૈ મન બસિયા ॥૩॥

૩૧. મત મારૈ છૈલ મેરેં લગ જાયગી

મત મારૈ છૈલ મેરેં લગ જાયગી ॥૧॥
છરી ગુલાબકી બહુત કટીલી, ગોરે અંગ મેં ચુભ જાયગી ॥
સાલૂ સરસ કસબ કૌ લંહગા, ખાસાકી અંગિયા દરક જાયગી ॥૨॥
ભ્રકૂટી ભાલ તિલક કેસર કૌ, કાજરકી રેખા બિગર જાયગી ॥
પરસોતમ પ્રભુ કહત ગ્વાલિની ચરનનમાંહિ લિપટ જાયગી ॥૩॥

૩૨. રસિયા મોહિ મોલ મુલ્યાય

રસિયા મોહિ મોલ મુલ્યાય લીજૌ ॥
જો રસિયા હલકી જાનૈ કાંટે પૈ તુલવાય લીજૌ ॥૧॥
જો રસિયા મોહિ પતરી જાનૈ અપનૌ જોર જમાય લીજૌ ॥
પુરૂષોત્તમ પ્રભુ કુંવર લાડિલો તનકી તપત બુઝાય લીજૌ ॥૨॥

૩૩. મૈં ખેલૂંગી શ્યામસંગ ફાગ

સજની ભાગનતે ફાગુન આયૌ, મૈં ખેલૂંગી શ્યામસંગ ફાગ ॥
ઉનકે ભિજોઈ મેરી સુરંગ અંગિયા, મૈં ભિજોવોંગી ઉનકી પાગ ॥૧॥

ચોવાચંદન અગર કુંકુમા અબીર ગુલાલ ઉડાય ॥
બરજ રહી, બરજ્યો નહિં માને, હિયરા મેં ઉઠ્યો અનુરાગ ॥૨॥
ફેંટ ગુલાલ હાથ પિચકાઈ, કરત અનોંખે ખ્યાલ ॥
કૃષ્ણજીવન લછિરામ કે પ્રભુસૌ માનૂંગી ભાગ સુહાગ ॥૩॥

૩૪. શ્યામા શ્યામ સૌં હોરી આજ

શ્યામા શ્યામ સૌં હોરી આજ નઈ ॥
નંદનંદનકો રાધે કીનો, માધવ આપ ભઈ ॥૧॥
હોરી ખેલે સખા સખી ભઈ, સખી સખા ભઈ, યશુમતિભવન ગઈ ॥
બાજત તાલ મૃદંગ ઝાંઝ ડફ નાચે થેઈ થેઈ ॥૨॥
ગોરે શ્યામ, સાંવરી રાધે યહ મૂરતિ ચિતઈ ॥
પલટ્યો રૂપ, દેખ યશુમતિકી સુધબુધ બિસરિ ગઈ ॥૩॥
સૂરશ્યામકો બદન વિલોકત ઉઘર ગઈ કલઈ ॥
નંદનંદનકો રાધે કીનો, માધવ આપ ભઈ ॥૪॥
શ્યામાશ્યામ સૌં હોરી આજ નઈ ॥

૩૫. હોરી હો બ્રજરાજ દુલારે

હોરી હો બ્રજરાજ દુલારે ॥૧॥
અબ ક્યોં જાય છિપે જનની ઢિંગ દ્વૈ બાપન કે વારે ॥
કૈ તો નિક્સ કે હોરી ખેલો, કૈ કહૌ મુખ તે હારે ॥
જોર કર આગૈ હમારે, હોરી હો બ્રજરાજ દુલારે ॥૨॥
બહુત દિનન સોં તુમ મનમોહન ફાગહિ ફાગ પુકારે ॥
આજ દેખિયૌ ખેલ ફાગકૌ, પિચકારિનકી ફૂહારેં ॥
ચલે જહાં કુમ કુમ ન્યારે ...હોરી.
નીપટ અનીતી ઉઠાઈ તુમને, રોકત ગેલ હમારે
નારાયણ અબ ખબર પડેગી નેકતો નીક્સ આવો દ્વારે
સુરત અપની દીખલા દે ...હોરી.

૯૪

પા. [illegible]

પકકાદો પાન કા રસીલા બીડલા
અરરરર તેરી ગરજ પડે તો ચાઈ જઈઓ (૨) બુલાઈ... ૪
ચુન ચુન કલીયાની સેજ બિછાઈ
અરરરર તેરી ગરજ પડે તો પોઢ જઈઓ (૨) બુલાઈ... ૫
ચાંદકી ચાંદની મે ચોપટ બિછાઈ
અરરરર તેરી ગરજ પડે તો ખેલ જઈઓ (૨) બુલાઈ... ૬

૪૧. મેં તો જાઉંગી, જાઉંગી

મેં તો જાઉંગી, જાઉંગી સસુરાલ, સખીરી ફાગુનમેં... ॥ટેક॥
સંગકી સખી સબ જાય રહી હૈ, મેરેઉમનમેં આચ રહી હૈં,
કબ કેડારું મૈં રંગ નંદલાલ સખીરી ફાગુનમેં... ॥૧॥
અબ પહોંચ ગઈ અપને પિયા ઘર, સુનરી ખબર ચલ્યો આયો ગિરિધર,
યાકોં ફેંટન ભર્યો હે ગુલાલ સખીરી ફાગુનમેં... ॥૨॥
હસ હસ ગાલ ગુલાલ લગાયો, ખોલકે ઘુંઘટ શ્યામ મુસ્કાયો,
મોકો કેસર રંગ દીયો ડાર... સખીરી ફાગુનમેં... ॥૩॥
ઘર આંગનમેં મચ ગઈ હોરી, પકડ શ્યામને બૈયા મરોરી,
અરે કહા સુનાઉ તમે હાલ સખીરી ફાગુનમેં... ॥૪॥
ગોવિંદ પ્રભુ કહે કુંવર લાડીલો, મોપે રખિયો નજર નંદલાલ
મૈં તો જાઉંગી, જાઉંગી સસુરાલ સખીરી ફાગુનમેં... ॥૫॥

૪૨. ખાતર કરલે નઈ ગુજરીયા

ખાતર કરલે નઈ ગુજરીયા
રસીયો આવ્યો તેરે દ્વાર.
આવ્યો તેરે દ્વાર રસિયો... (૨) ...ખાતર.
એ રસિયો તોયે નહિ આવે
પ્રેમ હોય તો દર્શન પાવે
અધરામૃત કો ભોગ લગાવે
કર મહેમાની લે ચલ ભીતર
સમો નહિ વારંવાર ...ખાતર.

હરદેહી ચોકી કર હેલી, ચરચન ચંદન ચરન નવેલી
ભીક્ષા હેબન જઈયો ભેરી
ઉતરી પલંગ બીછાય પલકતું
કરદે બંધ કમાડ ...ખાતર.
એ રસિયો કછું કહેશો કરીયો
સાસુ નણંદ કો ડર મત રખીયો
સોલ કહે બત્રીસ પહરીયો
દે દે દાન સુમનકી સંપત જીવન હે દીન ચાર...ખાતર.
સબસો તોહે નેહકી દોરી
યમુના પાર ઉતર ચલ ગોરી
નીડરક હોય કે ખેલો હોરી
શ્યામ રંગ હો જાય જા દીના હો જાય બેડો પાર...ખાતર.

૪૩. કાના પીચકારી મત માર

કાના પીચકારી મત માર મેરે ઘર સાસ લડેગી રે
સાસ લડેંગી રે મેરે ઘર નણંદ લડેગી રે ...કાના.
સાસુ ડુકકરીયા મેરી ખોટી
ગાલી દે મોકું દેંગી ન રોટી
નણંદ બડી બદમાશ પીયા કો કાન ભરેંગીરે ...કાના.
જાય જાય બાત પીયાકો બોલે
એક કી ચાર ચારકી સોલે
દેરાણી જેઠાણી મેરી જનમકી વેરણ શુભા ઘરેગીરે ...કાના.
યામેના બીગડે શ્યામ તુમ્હારો
દેશ નિકાલ હોયગો હમારો
વ્રજકી નારી દેદે ગારી હાંસી કરેંગી રે ...કાના.
હાં હાં પાય પડું તોરે ભૈયા
શ્યામ ન પકડો મેરી બહરીયા
સૂર શ્યામ મોતનકી માલા તૂટ પરેગી રે ...કાના.

૫૩. રાધાવર ખેલત હોરી

રાધાવર ખેલત હોરી, નંદગામકે બાલક ઈતને
ઉત બરસાનેકી ગોરી, ડફ કરતાલ બજાવત ગાવત,
કેસર કુમ કુમ ઘોરી, પરસ્પર રંગ મેં બોરી... ...રાધાવર.
ગાવત ગોરી ગ્વાલ માંનો નવ નાગરી જોબન મોરી
નંદલાલ બડા રસિયા હે, હમતે કરત કછુ જોરી,
ફાગુન મેં કોનકી ચોરી... ...રાધાવર.
દશો દિશામેં ગુલાલ ઘુમડ રહ્યો કાહુ ન લક્ષ પર્યોરી
આંચક આય ધાય ચંદ્રાવલી લલિતાદિક સબ દોરી
ગ્રહ્યો કુંવર બર જોરી... ...રાધાવર.
મોર મુકટ બનમાલા મુરલીકા, પીતાંબર લિયો છોરી
ભામિની ભેખ બનાય કહત હે, નંદરાયકી છોરી
બની છબી કામકી મોરી... ...રાધાવર.
દે દે તારી નચાવત ગ્વાલીની અપની અપની ઓરી
વા દિનકી શુધ ભૂલ લલારે જમુના તટ ચીર હર્યોરી
આજ સખી દાવ પર્યોરી... ...રાધાવર.
કૃષ્ણરંગ ફગુવાજો ભામતો દેકર બહુત નિહોરી
હૈ આધીન ભ્રખુભાન સુતા કે વિનતી કર જોરી
દેહું આપનો કર છોરી... ...રાધાવર.

૫૪. હોળી તો વ્રજવાસી ખેલે

હોળી તો વ્રજવાસી ખેલે, ખેલે વ્રજની નાર.. હોળી આવીરે
જમુનાજીના કાંઠે ખેલે, નંદાજીનો લાલ... ...હોળી.
મોર મુગટને મુખડું મલકે ઉડે અબીલ ગુલાલ... ...હોળી.
પીળાં પિતામ્બર જરકસી જામા, પીચકારી તૈયાર... ...હોળી.
કેસુડાનો રંગ રૂપાળો ઉડે માઝમ રાત... ...હોળી.
કેસર ભીની સાડી મારી, જોબન ઘેલી નાર... ...હોળી.
અંગે અંગે ઉર ઉમંગે રસીયાજી રસરાજ... ...હોળી.

વસંતના તો વાયુ વાયા, ચાલે ચમકતી ચાલ... ...હોળી.
વલ્લભના સ્વામી શામળિયા ઉતારો ભવપાર... ...હોળી.
રાધા સાથે હોળી ખેલે પ્યારા નંદકુમાર... ...હોળી.
ચાલો સાહેલી જોવા જઈએ જશોદાજીનો બાળ... ...હોળી.

૫૫. હોળી આવી બન્યો હડવૈયો

હોળી આવી બન્યો હડવૈયો
હળદરજીનો વીર હોળી આવી રે
ગોકુળ ગામસે ચલી ગોવાલણ, કેસર ગાગર સાથ. ...હોળી.
મારગ બિચમે કાન ખડો હે, ભર પીચકારી સાથ...હોળી.
ઓ વ્રજનારી તુમેરી પ્યારી, દે દે મહીકે દાન ...હોળી.
જારે જા ઓ નંદકે છોરા, કહાં તે માગે દાણ ...હોળી.
મારી કંકરીયા મટકી ફોડે નાઠે નંદકે લાલ ...હોળી.
નવરંગ ચૂંદડી ભીંજ ગઈ હે, દેખો જેસે હાલ ...હોળી.
રાધાકો સંગ હોળી ખેલે નાચે નંદકુમાર ...હોળી.
કરજોડીને વિનંતી કરત હે સખીયો લાગે પાય ...હોળી.

૫૬. હોળી આવી રે

ફાગણ ફૂલ્યો ફૂલડાંને કાંઈ ઉડે અબીલ ગુલાલ
હોળી આવી રે
કેસૂડાની ડાળખીને કાંઈ લહેરણીયે લહેરાય... ...હોળી.
રંગે ભરીયા કનક કચોળા રંગવા નંદકુમાર... ...હોળી.
વ્રજની નૌતમ નાર મળી સૌ ઘેરી લીધા ગોપાળ... ...હોળી.
ઝપટ કરી મારી પીચકારી ઉડી નવરંગ ધાર... ...હોળી.
પીતાંબરને પટકે રંગ્યા રંગ્યા કાનાના ગાલ... ...હોળી.
છટકીને છોગાળે લીધો ગુલાલ રંગનો થાળ... ...હોળી.
પાલવ પકડી ઉભા મોહન જોવા જેવી થાય... ...હોળી.
તાળી દઈને ટીળખાં કરતી રાધાને વ્રજનાર... ...હોળી.
ઉડ્યા નવરંગ છાંટણાંને ભીજ્યા સહુ નરનાર... ...હોળી.

ઉડત અબીલ ગુલાલ કુમ કુમા
કેસર ગાગર ઢોરી રે રસિયા ...આજ.
બાજત તાલ મૃદંગ બાંસુરી
ઓર નગારાકી જોરી રે રસિયા ...આજ.
કૃષ્ણજીવન લછીરામકે પ્રભુસો
ફગવા લિયો ભર ઝોરી રે રસિયા ...આજ.

૬૮. આજ કુંજનમે હોરી

ખેલે શ્યામા શ્યામળી આજ કુંજનમે હોરી
નંદગામસે આયે સખા સબ
બરસાને કી વામરી... ...આજ.
ગહવર વન ખોર સાંકળી ઓર
કુંજ કુટીર નિજ ધામરી... ...આજ.
રાધે કુ મન મોહન કીનો
મોહન બનાય દિને નાર રી... ...આજ.
હાથ ન મેદી પાય મહાવર
બેંદી લગાઈ ગઈ ભીલરી... લાલ રી. ...આજ.
કહત દાસ નવનીત વિચારો બિચારો
જપું તુમ્હારી નામરી... ...આજ.

૬૯. હોરી ખેલે નંદલાલ

હોરી ખેલે નંદલાલ ગોકુલકી કુંજ ગલીનમે
ગોકુલકી કુંજ ગલીનને મથુરાકી ગલી ગલીમે... ...હોરી.
પૂરવ મે રાધા ગોરી, પશ્ચિમમેં કૃષ્ણ મોરારી
ઉત્તર દક્ષિણ ગોપીન ગ્વાલ ગોકુલકી કુંજ ગલનમે.. ...હોરી.
ભર પીચકારી મારી, મારી ચોરી ચુંદડ ફાડી
એને ગાલે ઝીલ્યો ગુલાલ ગોકુલકી કુંજગલનમે... ...હોરી.
સૂરદાસ જસ ગાવે વ્રજવાસીનૂ હો મન ભાવે
એને ખેલ્યો અનોખો ફાગ ગોકુલકી કુંજગલનમે... ...હોરી.

૭૦. આજે ફાગણનો ઘેરૈયો

હો..હો..હો..હો..
આજે ફાગણનો ઘેરૈયો ચાલ્યો રમવાને
એની સંગે નાચે ઘુમર ઘૂમતી નાર રે ...આજે.
પાઘડી મોટી ને એમાં મોટા ફૂમતાં ધારી
હે.. મને મેલીને હોળી રમતો ચાલ ચાલે મતવાલી ...આજે.
ઓલ્યા ઠેકરાણાં તારે કેટલાં રે ભરવા
અબીલ ગુલાલનાં ફાગ હો.. અબીલ ગુલાલનાં
હે.. છેલ રે છબીલીને આંખે અંજણ લાલ
હે.. મનનાં મહેરામણને રંગે રંગી જાય ...આજે.
ઘોળ્યો કેસુડાનો રંગ મને લાગ્યો એનો રંગ
હૈયું ઘેલુ થાતું આજે મન ઉછળે તરંગ ...આજે.
ઉડે ગામને સીમાડે લાલરે ગુલાલ
હૈયું ઘેલું બની નાચે જાણે છુટો મુક્યો દોર.. ...આજે.

૭૧. ફાગ ખેલન બરસાને આયે હૈ

ફાગ ખેલન બરસાને આયે હૈ નટવર નંદ કિશોર
ઘેર લઈ સબ ગલી રંગીલી છાય રહી છબી છટારંગીલી
ડફ ઢોલ મૃદંગ બજાયે હૈ બંશીકી ઘનઘોર.. ...ફાગ.
જૂર મિલકે સબ સખિયાં, આઈ ઉમડઘટા અંબર મે છાઈ
જિન અબીર, ગુલાલ ઉડાયે હૈ, મારત ભર ભર ઝોરી.. ...ફાગ.
લૈ રહે ચોટ ગ્વાલન ટાલન પે, કેસર કીચ મલે ગાલનપે
હરિયલ બાંસ મંગાયે હૈ ચલન લગે હું હું ઓર... ...ફાગ.
ભઈ અબીર કી ઘોર અંધિયારી, હીસત નાહી નરઅરૂનારી
રાધેને સેન ચલાયે હૈ પકરે માખન ચોર... ...ફાગ.
જો લાલા ઘરજાનો ચાહોં તો હોરી કો ફગુવા લાવો
શ્યામને સખા બુલાયે હૈ બાંટત ભર ભર ઝોર... ...ફાગ.

નખપેં ગિરિરાજ ઉઠાયો હૈ ગોવર્ધનકો પૂજવાયો હૈ, તુમને બ્રજકો લિયો બચાય ॥ તેરો૦ ॥ ૩ ॥ વન વનમેં ગાય ચરાઈ, ભક્તોકે સદા સહાઈ દાસ ચરણોમેં જાય બલિહારી ॥ તેરે૦ ॥ ૪ ॥

(૩૬૪) વ્હૈ કે અગ્નિકુંડસોં પ્રગટે શ્રીવલ્લભ ભૂતલ આયે હૈ । પ્રથમ સ્વપ્રમેં દિયો જતાઈ, જન્મ લેહો તુમ્હારે ઘર આઈ, તબ સબ દેવનકો દુઃખ જાઈ, કાંકરવાર ત્યાગ ભટ્ટ લક્ષ્મણ કાશી ધાયે હૈ । વ્હૈ કે અગ્નિકુંડસોં ૦ ॥ ૧ ॥ તહાં તે ચલ ચમ્પારણ્ય આયે, હોત સકુન શુભ અતિ મન ભાયે બીચ અગ્નિમેં દરશ કરાયે, બાલક જાન ઈલમ્માગારૂ જિને ગોદ ઉઠાયે હૈ વ્હૈ કે૦ ॥ ૨ ॥ વિપ્ર બુલાય શુભ ઘરી દિખાઈ, દાન ગઉનકે દિયે કરાઈ, પ્રગટ્યો પુત્ર ભાગ્ય સુખદાઈ, રૂપ દેખ લક્ષ્મણ ભટ્ટ મનમેં હર્ષ બઢાયે હૈ । વ્હૈ કે૦ ॥ ૩ ॥ ઐસો પુરુષ દેખ્યો ન કોઈ, નિશ્ચય યે પુરુષોત્તમ હોઈ, આયે કરન કૃતારથ મોઈ, જન્મ સુફલ મમ ભયો જો ઐસે દર્શન પાયે હૈ । કે૦ ॥ ૪ ॥ પઢિવેમેં નહીં લગી અવારી, ચારો વેદ કિયો તૈયારી, અઠારહ પુરાણ મુખ ઉચ્ચારી, વરસ સાતવો લગત પઢ્યો ઉપવીત ધરાયૈ હૈ । વ્હૈ કે૦ ॥ ૫ ॥ તહાં તે ચલ દક્ષિણદિશ આયે, નિજ મામા કે ભવન સિધાયે, બાલકને યોં વચન સુનાયે, શાસ્ત્રાર્થ જુરિ મિલકે સભા ભરાયેં હૈ । વ્હૈ કે૦ ॥ ૫ ॥ વિદ્યાનગર પાવ પ્રભુ ધારે, કૃષ્ણદેવ રાજા રત્નારે, તન મન ધન પ્રભુ પર વારેં, ભલી ભાવસોં પ્રભુ હી સભી કે બીચ પધરાયે હૈ । વ્હૈ કે૦ ॥ ૭ ॥ માયાવાદ નિવાર કિયે, હારે જબ શરંણાગત લિયેં, કરાય ઉપાસના મંત્ર તબ દિયે, અપને હી જન જાન બ્રહ્મસંબંધ કરાયે હૈ વ્હે કે૦ ॥ ૮ ॥ કનકાબિષેક કિયો મન ભાયોં, સતમણ સ્વર્ણ તામેં પધરાયો, શ્રીવલ્લભહી પૂજિ સુખ પાયો, આચાર્યનમેં શ્રેષ્ઠ આપ સબકે મન ભાયે હૈ । વ્હૈ કે૦ ॥ ૯ ॥ જિનકે શ્રીવિઠ્ઠલનાથ કહાવે, સાત પુત્ર જિન કે ઘર આયે, સાત સ્વરૂપસુ નામ ધરાયે, જિનકે વંશ આદિ ઘાસીને ગાય સુનાયે હૈ । વ્હૈ કે૦ ॥ ૧૦ ॥

(૩૬૫) યે કટિ પીત પિછોરા બાંધે ઠાડે ઈ માંઝ ભૂજતર કંચન લકુટ ઘેરા અલકન મેલ ઍઠવો ફેંટા બાંધેરી હરિ છેલ છબીલે વનમાલકી લહેલાત ગરે ॥ ૨ । અંગઅંગ પ્રતિ અમીત માધુરી મિલવેકો કોટીન મનમથ મનજુ હરે । બાત કહેત હીત અનુપ સખાસોં હઁસ હઁસ દસનન ફુલઝરે ॥ ૨ ॥ ભેર બાજે ભરવા નાચે આગે ગધૈયા દોરેજુ । તા પાછે સબ ગોપકે લરીકા હો હો હોરી । બોલેજુ ॥ ૩ ॥ કમર હલાવે બાંહ મરોરે અધરન કે રસ લેવેજુ ॥ ૪ ॥ નયન નચાવે બગલ બજાવે મુખપે ગુલચા દેવેજુ ॥ ૪ ॥ ભરૂવાજીકો મુંડ મુંડાયો નિર્લજ નિપટ અંગ ખોલેજુ । રામદાસ પ્રભુ યા હોરીમેં ઢોલ ઢોલકી બોલેજુ ॥ ૫ ॥

❖ આશિષકે પદ ❖

(૮૬) રાગ વસંત : ખેલ ફાગ અનુરાગ મુદિત જુવતિજન દેત અસીસ । રસિકનકી રસરાસિ શ્રી વલ્લભ જીયો કોટિ વરીસ ॥ ૧ ॥ ઘિર આઈ ખેલનકૈં કારણ અબલા જુરિ દસબીસ । કુંભનદાસ પ્રભુ ગોવર્ધનધર જય જય ગોકુલકે ઈશ ॥ ૨ ॥

(૮૭) રાગ વસંત : શ્રી વલ્લભપ્રભુ કરુણાસાગર જગત ઉજાગર ગાઈયે । શ્રી વલ્લભ કે ચરણકમલકી બલિ બલિ બલિહોં જાઈએ ॥ ૧ ॥ વલ્લભી સૃષ્ટિ સમાજ સંગ મિલી જીવનકો ફલ પ્રાઈયે । શ્રી વલ્લભ ગુણ ગાઈયે યાહીતેં રસિક કહાઈયે ॥ ૨ ॥